תנ״ך · ראשונים · אבן עזרא · נביאים

אבן עזרא על עובדיה

רבנו אברהם אבן עזרא [הראב"ע]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

אבן עזרא על עובדיה

רבנו אברהם אבן עזרא [הראב"ע]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/אבן-עזרא-על-עובדיה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פסוק א 4
פסוק ב 4
פסוק ג 4
פסוק ד 4
פסוק ה 4
פסוק ו 4
פסוק ז 4
פסוק ח 4
פסוק ט 5
פסוק י 5
פסוק יא 5
פסוק יב 5
פסוק יג 5
פסוק יד 5
פסוק טו 5
פסוק טז 5
פסוק יז 6
פסוק יח 6
פסוק יט 6
פסוק כ 6
פסוק כא 6

פרק א

פסוק א

לא ידענו דורו ולא נוכל לומר כי הוא הנזכר בספר מלכים בימי אחאב כי שם כתיב: ועובדיה היה ירא את ה' ואילו היה זה הנביא בעצמו, איך יקראנו ירא השם ולא יקראנו נביא, כי הנבואה היא המעלה הנכבדת יותר?! ולפי דעתי: כי שמועה שמענו - זה הנביא וירמיה וישעיה ועמוס שהתנבאו על אדום, על כן אמר: שמענו.

וציר - כאילו ציר שלוח בגוים שהתחברו ויאמרו אלה לאלה קומו.

פסוק ב

הנה קטן - כי מספרם מעט ואין ארץ מלכותם רחבה.

פסוק ג

זדון. שוכני - חסר כ"ף, כי חשבת כי הר שעיר ימלטך, כשוכני בחגוי הסלע.

פסוק ד

אם תגביה כנשר - פועל יוצא, והפעיל חסר והוא מקום שבתך, וככה: המגביהי לשבת וכבר פירשתיו. הטעם: תגביה - מקום שבתך, כנשר.

פסוק ה

אם גנבים - בסתר.

שודדי לילה נדמיתה - נכרתה, כמו: נדמה שמרון.

פסוק ו

איך, נבעו - כמו: אם תבעיון בעיו.

פסוק ז

עד - לא יכלו אנשי בריתך להושיעך, רק שלחוך עד סוף הגבול שלך, בלכת פליטך בשביה.

לחמך - כאשר היית במקומך זהו תחתך.

אנשי שלומך - המאכילים אותך נותני מזור בלחמך ולא הרגשת.

ומזור - כמו מזורו. ותחסר כ"ף ממלת אין כאיש אשר אין תבונה בו, וכמוהו: ולאין אונים עצמה ירבה ולאיש אין אונים. ורבי מרינוס אמר: בו כמו ממנו, וכל ערל לא יאכל בו, לא התבוננת ממנו.

פסוק ח

הלא - לא יועילוך להצילך חכמיך וגם גבוריך.

פסוק ט
וחתו, תימן - אולי הזכירו לתקפו גבוריך שהם מתימן, כי הוא מבני אדום.
למען יכרת איש - מרוב ההרג ולא ישאר פליט.
וטעם למען – דבק עם והאבדתי.

פסוק י
מחמס - אלו הפסוקים יורו כי זאת הנבואה על אדום הוא אחר גלות ירושלים אל בבל וכן אמר המקונן: זכור ה' לבני אדום שהיו אומרים לבבליים ערו וכתיב תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך פקד עונך בת אדום ונבוכדנצר השחית אדום ותהי ארצם שממה וככה יתנבא יחזקאל, כי ירושלים שבה אחרי גלות בבל ואדום לא שבה, וכבר פירש בספר דניאל, כי אין ישראל בגלות אדום. ופירוש דבר הקדמונים: מלכות יון.
והנה טעם מחמס – בעבור החמס שעשה יון לישראל ביום ירושלים.

פסוק יא
ביום - לראות ולהנקם.

פסוק יב
ואל - לא היה ראוי שתראה ביום נכרו הוא יום אידו, שהוא נכר בעיניו, שלא הכיר יום כמוהו בימים.

פסוק יג
אל - בעבור שהיה לעולם אדום תחת יד יהודה, על כן היה קשה עלינו שמחת אדום מצרתו.
ואל תשלחנה - דרך קצרה. והטעם: ידיך וככה יחפרו בעמק רגליו.

פסוק יד
ואל, הפרק - מקום שיתפרקו ממנו הדרכים לאמר לבבליים: אי זה הדרך הלך הפליט?
ואל תסגר שרידיו - למסור כאילו תסגור עליו.

פסוק טו
כי - הטעם במהרה יקרה לכל, גם לך כמקרה הזה.

פסוק טז
כי - מדבר לישראל, כאשר שתיתם – כוס, כן ישתו כל הגוים.
ולעו - כמו ילע קדש. והטעם: בליעה, אלא שהוא חסר בית. ויפת אמר: כאשר שתו הגוים ושמחו על הר קדשי, כן ישתו על הר עשו.

פסוק יז
ובהר ציון - כל הגוים יהיו כלא היו ואין פליט להם, אבל בהר ציון תהיה פליטה. אמר יפת: זה לעתיד. ורבי משה אמר: על ימי חזקיהו. ורבי ישועה אמר: על בית שני.

פסוק יח
והיה, ובית יוסף - הטעם כפול והזכיר יוסף כנגד יעקב ויוסף.

פסוק יט
וירשו - אנשי הנגב שם מקום, או נגב ארץ ישראל והיושבים בשפלה, כמו: בערבה בהר ובשפלה ובנגב.
ובנימין - ירש את הגלעד מעבר לירדן.

פסוק כ
וגלות - אמר רבי משה: הגלות שהחלו לגלות. ורבי מרינוס אמר: כי החל כמו ויאבל חיל וחומה, והטעם כי תתפש המדינה ונהרג מה שבתוכה, גם הבורחים לא נמלטו רק מעטים שהיו בחיל.
אשר כנענים - שמענו מפי גדולים כי ארץ אלמנייי"ה הם הכנעניים שברחו מפני בני ישראל בבואם אל הארץ, גם ככה צרפת היא פרנסי"ה. ותרגום יונתן בן עוזיאל: ספרד אספמיא וזו היא גלות טיטוס, וזאת הנבואה לעתיד. לא כאשר אמר רבי משה, כי אז נפזרו מהבית הראשון.

פסוק כא
ועלו מושיעים - הם שופטי ישראל לשפוט השרידים בהר עשו, אז תהיה לשם המלוכה בגלוי, כדרך: והיה ה' למלך על כל הארץ, שהוא לעתיד.